

Pneumokoki są wśród nas

U wielu osób dwoinki zapalenia płuc, czyli pneumokoki mogą tkwić sobie w nosie lub gardle przez wiele lat i nie wyrządzają żadnej szkody. Jednak dla niemowląt i małych dzieci, które są podatne na infekcje, mogą być śmiertelnie groźne!

Ważne
Zakażenia pneumokokowe są na tyle groźne, że znalazły się na szczycie listy najpoważniejszych chorób, którym można zapobiegać poprzez szczepienia.

dykalnie spada odporność organizmu. Dodatkowo, jeśli osoby te mają kontakt z dziećmi, mogą być dla nich źródłem zakażenia – i odwrotnie, małe dzieci mogą zakażać swoich dziadków.

Kilka dziesięcioleci temu wszystkie pneumokoki były wrażliwe na antybiotyki. Obecnie wiele z nich jest opornych na ten typ leków. To dlatego choroby powodowane przez pneumokoki stają się z roku na rok coraz trudniejsze w leczeniu. Dowiedz się o nich jak najwięcej.

FOT.: SHUTTERSTOCK

1 Drogi zakażenia

Pneumokoki łatwo się przenoszą, np. poprzez kichnięcie czy kaszel. W pierwszym etapie bakterie kolonizują błonę śluzową nosogardła, a następnie mogą przedostać się do ucha środkowego, zatok, krwi, a z krwią do płynu mózgowo-rdzeniowego lub innych narządów. Ponad 60 proc. polskich dzieci w żłobkach i przed-

szkolach oraz 22 proc. dzieci wychowywanych w domu to nosiciele pneumokoków.

2 Grupa ryzyka

Pneumokoki szczególnie zagrażają niemowlętom i dzieciom poniżej drugiego roku życia. Ich układ odpornościowy nie zdążył się jeszcze w pełni ukształtować i nie jest gotowy stawić czoła niebezpiecznym bakteriom. Zapadalność na inwazyjną chorobę pneumokokową w Polsce jest około cztery razy wyższa u dzieci poniżej drugiego roku życia niż u dzieci starszych (2-5 lat). Ryzyko zachorowania wzrasta, gdy smyk chodzi do żłobka (lub przedszkola) i ma starsze rodzeństwo (do lat pięciu). Do grupy zwiększonego ryzyka należą także wcześniaki, maluchy z niską masą urodzeniową, dzieci z zaburzeniami immunologiczno-hematologicznymi, urazami lub wadami ośrodkowego układu nerwowego, z implantami ślimakowymi, oraz z przewlekłymi chorobami układów krążenia, oddechowego i pokarmowego. Kolejną grupą ryzyka są osoby po 65. roku życia, u których w związku z wiekiem ra-

3 Poważne choroby

Pneumokoki mogą powodować wiele niebezpiecznych chorób, np. ropne zapalenie opon mózgowych – zwłaszcza u 6–24-miesięcznych dzieci. Bakterie wywołują też zapalenie płuc (często towarzyszy mu zapalenie opłucnej), zapalenie ucha środkowego, zapalenie zatok przynosowych. To właśnie pneumokoki są odpowiedzialne za większość przypadków sepsy.

4 Skuteczna ochrona

Poza szczepieniami nie ma innej skutecznej ochrony przed zakażeniami pneumokokowymi. Szczepionkę należy podać jak najwcześniej (w drugim miesiącu życia). Im młodsze dziecko, tym bardziej jest narażone na zachorowanie, bo ma niedojrzały układ odpornościowy. Zarówno polscy, jak i zagraniczni eksperci rekomendują rozpoczęcie szczepień przeciwko pneumokokom przed ukończeniem przez dziecko 6. miesiąca życia. Dostępne na rynku polskim szczepionki są płatne (200-300 zł za dawkę) i zawierają serotypy pneumokoków odpowiedzialne za 75-85 proc. przypadków inwazyjnej choroby pneumokokowej u dzieci poniżej piątego roku życia. Wcześniaki urodzone po 30 września 2011 r. oraz dzieci z pozostałych grup ryzyka otrzymują je za darmo.

● JOANNA KARWAT

Udana akcja

W naturze jest 90 serotypów pneumokoków, a dostępne szczepionki chronią przed 10-13 z nich (najgroźniejszymi). To duża ochrona, np. Kielce refundują szczepionki przeciwko pneumokokom dla wszystkich maluchów. W efekcie o 60 proc. spadła liczba hospitalizacji z powodu zapalenia płuc, a liczba zachorowań na zapalenie ucha zmalała tam aż o 85 proc.

Akcję wspierają:

gsk
GlaxoSmithKline

Mamota

twoje dziecko

Bebe
Dzieńcie sześciu pierwszych miesięcy

twój maluszek